

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

FACTORS AFFECTING THE FORMATION OF PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITY IN
SCHOOLS UNDER PHITSANULOK PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

ปรีชญา พิณศรี * ธัญญารัตน์ สวนจันทร์ เบญญาภา กาญจนันท์ ปุญญิตา แปกเมือง
พิมพ์สุภัก์ สุคนธ์ปิยสิริ สธิรพร ชาวนชัย

Preechaya Pinsri * Thanyarat Suanjun Benyapa Kanchanan Punyisa Plaekmuang
Phimsuphak Sukhonpiyasiri Sathiraporn Chaowachai

มหาวิทยาลัยนเรศวร, ประเทศไทย
Naresuan University, Thailand

* Corresponding author e-mail: preechayap67@nu.ac.th

Received: 16/06/2025 | Revised: 07/07/2025 | Accepted: 24/07/2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษากับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา และ 4) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาโดยใช้ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 297 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 50 คน และครู จำนวน 247 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางเครจซี่และมอร์แกน โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบ่งชั้นตามสัดส่วนของครูในแต่ละกลุ่มโรงเรียน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาพิชญ์โลก เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson' Product Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter Moltipie Regression Analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.455 – 0.658 และปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาสูงที่สุด คือ ด้านการจูงใจ และต่ำที่สุด คือ ด้านโครงสร้างขององค์กร และ 4) ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ตัว ได้แก่ ได้แก่ ด้านการจูงใจ (X_4) ด้านภาวะผู้นำ (X_2) และด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร (X_3) ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.703 มีอำนาจพยากรณ์ (R^2) ได้ร้อยละ 49.40 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ 0.184 ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานตามลำดับ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.460 + 0.356(X_4) + 0.125(X_2) + 0.117(X_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_y = 0.467(X_4) + 0.141(X_2) + 0.136(X_3)$$

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผล การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the professional learning community status of schools under the Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 1, 2) examine the factors affecting the development of professional learning communities in these schools, 3) Investigate the relationship between those factors and the development of professional learning communities and 4) develop a predictive equation for professional learning community development based on influencing factors. The sample consisted of 297 participants, including 50 school administrators and 247 teachers under the Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 1. The sample size was determined using Krejcie and Morgan's table, with stratified random sampling based on teacher proportions in different school groups. The data were collected through a questionnaire measuring factors affecting professional learning community development. The data analysis included mean,

standard deviation, Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient, and analyzed a standard multiple regression analysis (Enter Method).

The research found that; 1) The overall level of professional learning community development in schools was high, 2) The overall level of factors affecting professional learning community development was high, 3) The correlation coefficients between influencing factors and professional learning community development are between 0.455 - 0.658. The most affecting factor is motivation while the least affecting factor is organizational structure and 4) The multiple regression with the significance level of 0.05 are consisted of 3 factors:: motivation (X_4), leadership (X_2), and organizational climate and culture (X_3). These predictors yielded a multiple correlation coefficient (R) of 0.703 and a coefficient of determination (R^2) of 49.40%, and the standard error is 0.184. The regression equations are;

$$\hat{Y} = 1.460 + 0.356(X_4) + 0.125(X_2) + 0.117(X_3)$$

$$\hat{Z}_y = 0.467(X_4) + 0.141(X_2) + 0.136(X_3)$$

Keywords: Influencing Factors , Professional Learning Community Development

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 เป็นยุคที่โลกกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วหลากหลายด้านหลายกหลายมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยี และสังคม การจัดการศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาประเทศให้ทันกับยุคสมัย ซึ่งการจัดการศึกษาถือว่าเป็นหัวใจหลักในการพัฒนาประเทศ โดยจะต้องเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เกิดการเรียนรู้อย่างเท่าเทียม พัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เพื่อรองรับการแข่งขันในระดับประเทศและระดับโลก กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาจะต้องพัฒนากำลังคนให้มีขีดความสามารถ และศักยภาพในการแข่งขันบนเวทีโลก จึงได้จัดทำแผนการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ (พ.ศ. 2566 – 2570) เพื่อเพิ่มสร้างขีดความสามารถและพัฒนาคนให้มีศักยภาพในการแข่งขัน ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนอย่างยั่งยืน มุ่งเน้นการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และยังรวมไปถึงการยกระดับศักยภาพของครูผู้สอนและบุคลากรให้สามารถพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพควบคู่ไปด้วย

แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือ Professional Learning Community (PLC) ได้รับความสนใจอย่างแพร่หลายในฐานะกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการในการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากหลักการ 3 อย่าง คือ มืออาชีพ (Professional) เรียนรู้ (Learning) และชุมชน (Community) ซึ่งเป็นพื้นฐานของการรวมตัว ร่วมแรงร่วมใจ ร่วมทำและร่วมเรียนรู้แบบกัลยาณมิตร เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) ซึ่งแนวคิดดังกล่าวเปรียบเป็นเสมือนเข็มทิศสำคัญในการขับเคลื่อน

องค์กรไปสู่เป้าหมายและบรรลุความสำเร็จที่ตั้งหวังได้ สอดคล้องกับการดำเนินงานของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา (วิจารณ์ พานิช, 2555) ที่กล่าวว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเป็นกิจกรรมที่ซับซ้อน มีหลายองค์ประกอบที่มีมุมสำคัญต้องนิยาม ได้แก่ เน้นที่การเรียนรู้มีวัฒนธรรมความร่วมมือเพื่อการเรียนรู้ของทุกฝ่ายร่วมกันตั้งคำถามถึงวิธีการที่ดีและสภาพปัจจุบันเน้นการลงมือทำมุ่งพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเน้นผลลัพธ์ที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของศิษย์ ซึ่งให้แนวคิดลักษณะขององค์ประกอบสำคัญของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย ด้านวิสัยทัศน์หรือการมีเป้าหมายร่วม ด้านการร่วมแรงร่วมใจ ด้านผู้นำ ด้านการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ ด้านชุมชนกัลยาณมิตร และด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะนำไปสู่การพัฒนาชุมชนทางวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากปัญหาความท้าทายดังกล่าวจึงเกิดเป็นการตื่นตัวในการหาแนวทางเพื่อยกระดับคุณภาพของครูและนักเรียน หนึ่งในแนวคิดที่ได้รับความนิยมอย่างมากคือ รูปแบบการเรียนรู้แบบ PLC – Professional Learning Community หรือชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งเป็นนวัตกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีเป้าหมาย เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้และคุณภาพของผู้เรียน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันร่วมมือกัน ช่วยเหลือ สนับสนุนและส่งเสริมซึ่งกันและกันทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559) และถึงแม้ว่าจะมีการส่งเสริมการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างกว้างขวางในระดับนโยบาย แต่การประยุกต์ใช้ในระดับสถานศึกษายังคงมีความหลากหลายและมีอุปสรรคหลายประการ ยังคงมีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในแต่ละบริบทที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาและวางกรอบการปฏิบัติอย่างชัดเจนและครอบคลุม ส่งผลให้ขาดข้อมูลเชิงประจักษ์ในการพัฒนาอย่างเหมาะสมต่อบริบทในแต่ละสถานศึกษา

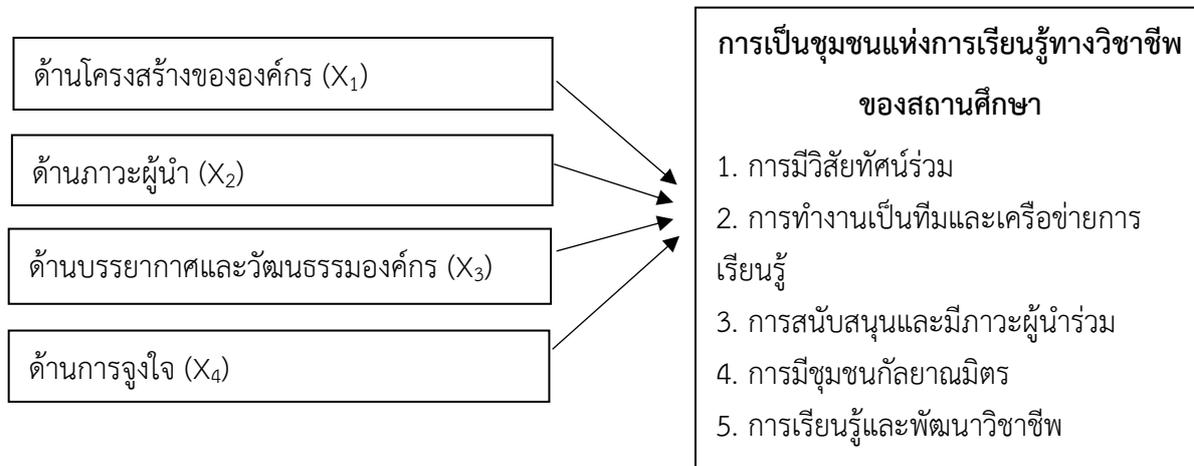
ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้เล็งเห็นความสำคัญของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาที่จะเป็นหลักในการช่วยพัฒนาการศึกษา รวมถึงเป็นการสร้างความร่วมมือร่วมกันในทุกฝ่าย เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้รวมถึงการแก้ไขปัญหาของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ เกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ครูมีการพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน และนักเรียนได้รับการเรียนรู้ที่มีคุณภาพมากขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการศึกษาในหัวข้อเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เพื่อที่จะได้นำผลวิจัยและข้อมูลจากการศึกษามาพัฒนาการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษากับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยใช้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 1,213 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 297 คน แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 50 คน ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยเลือกแบบคละขนาดโรงเรียน และครู จำนวน 247 คน ได้มาจากวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของครูแต่ละกลุ่มอำเภอในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, อ้างถึงใน สถิรพร เขาวนชัย, 2560 น. 62)

2) ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย ด้านโครงสร้างขององค์กร ด้านภาวะผู้นำ ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร และด้านการจูงใจ

ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ร่วม การทำงานเป็นทีมและเครือข่ายการเรียนรู้ การสนับสนุนและมีภาวะผู้นำร่วม การมีชุมชนกัลยาณมิตร และการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ

3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง และชื่อกลุ่มโรงเรียน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ดังนี้ 1) ด้านโครงสร้างองค์กร 2) ด้านภาวะผู้นำ 3) ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร 4) ด้านการจูงใจ มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม 2) ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีมและเครือข่ายการเรียนรู้ 3) ปัจจัยด้านการสนับสนุนและมีภาวะผู้นำร่วม 4) ปัจจัยด้านการมีชุมชนกัลยาณมิตร 5) ปัจจัยด้านการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

โดยแบบสอบถามดังกล่าว ผู้วิจัยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.67 จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.891

4) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วจึงนำแบบสอบถามส่งไปยังแต่ละโรงเรียนทางไปรษณีย์ เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนจึงตรวจสอบความเรียบร้อย ซึ่งได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 297 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วจึงดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5) การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้ 1) วิเคราะห์ระดับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) วิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง

วิชาชีพของสถานศึกษากับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้วยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) 4) วิเคราะห์ความเป็นอิสระของตัวแปรพยากรณ์ ค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor: VIF และ 5) วิเคราะห์ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 สามารถแสดงได้ดังตารางที่ 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ที่	การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม	4.40	0.37	มาก
2	ด้านการทำงานเป็นทีมและเครือข่ายการเรียนรู้	4.40	0.34	มาก
3	ด้านการสนับสนุนและมีภาวะผู้นำร่วม	4.41	0.40	มาก
4	ด้านการมีชุมชนกัลยาณมิตร	4.37	0.33	มาก
5	ด้านการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ	4.43	0.34	มาก
	รวม	4.40	0.26	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ระดับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาในเขตพื้นที่ศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D = 0.26) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D = 0.34) รองลงมา ได้แก่ ด้านการสนับสนุนและมีภาวะผู้นำร่วม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D = 0.40) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีชุมชนกัลยาณมิตร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D = 0.33)

2. ผลการศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 สามารถแสดงได้ดังตารางที่ 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	ด้านโครงสร้างขององค์กร	4.28	0.35	มาก
2	ด้านภาวะผู้นำ	4.40	0.29	มาก
3	ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร	4.37	0.30	มาก
4	ด้านการจูงใจ	4.39	0.34	มาก
	รวม	4.36	0.05	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ระดับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาในเขตพื้นที่ศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D = 0.05) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D = 0.29) รองลงมา ได้แก่ ด้านการจูงใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D = 0.34) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านโครงสร้างขององค์กร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D = 0.35)

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 สามารถแสดงได้ดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	ด้านโครงสร้างขององค์กร (X_1)	ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรม		
		ด้านภาวะผู้นำ (X_2)	องค์กร (X_3)	ด้านการจูงใจ (X_4)
การเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา (Y)	.455**	.498**	.516**	.658**

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาในเขตพื้นที่ศึกษา (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560, น. 363) อยู่ระหว่าง 0.455 – 0.658 และปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ ด้านการจูงใจ ($r_{xy} = 0.658$) รองลงมา ได้แก่ ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร ($r_{xy} = 0.516$) ด้านภาวะผู้นำ ($r_{xy} = 0.498$) และต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านโครงสร้างขององค์กร ($r_{xy} = 0.455$) และเมื่อทดสอบ Multi-collinearity ด้วยค่าสถิติ Tolerance พบว่า มีค่าระหว่าง .648 -.491 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.1 แสดงว่า ตัวแปรพยากรณ์หรือปัจจัยไม่มีปัญหาเรื่องความสัมพันธ์กันเองสูง

4. ผลการศึกษาการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณแบบปกติของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 สามารถแสดงได้ดังตาราง 4

ตาราง 4 ผลการศึกษาการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณแบบปกติของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ตัวแปรพยากรณ์	b	SE _b	β	t	Sig
ด้านการจูงใจ (X_4)	.356	.040	.467	8.852*	.000
ด้านภาวะผู้นำ (X_2)	.125	.046	.141	2.726*	.007
ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร (X_3)	.117	.051	.136	2.294*	.023

R = 0.703 R² = 0.494 R²_{adj} = 0.487
 SE_{est} = 0.18430 F = 71.357 a = 1.460

จากตาราง 4 พบว่า ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณแบบปกติของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาในเขตพื้นที่ศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ตัว ได้แก่ ปัจจัยด้านการจูงใจ (X_4) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ (X_2) และปัจจัยด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร (X_3) ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาในเขตพื้นที่ศึกษาโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.703 มีอำนาจพยากรณ์ (R²) ได้ร้อยละ 49.40 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ 0.184 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานตามลำดับ ดังนี้

$$\hat{Y} = 1.460 + 0.356(X_4) + 0.125(X_2) + 0.117(X_3)$$

$$\hat{Z}_y = 0.467(X_4) + 0.141(X_2) + 0.136(X_3)$$

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาระดับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ เป็นการเรียนรู้บนพื้นฐานประสบการณ์ตรงในงานที่ปฏิบัติจริงร่วมกันของสมาชิกที่เรียนรู้จากใจแท้และสถานการณ์จริงที่ตนเองและสมาชิกจัดการเรียนรู้ที่ยึด

ผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ เป็นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาจิตวิญญาณความเป็นครู และวุฒิภาวะความเป็นครูให้สมบูรณ์ เข้าใจธรรมชาติของตนเองและศิษย์ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุขของครู โดยเปิดพื้นที่การเรียนรู้ เพื่อแลกเปลี่ยน พัฒนาตนเองและวิชาชีพ สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (250 : 28) กล่าวว่า การร่วมมือร่วมพลังและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จะต้องอาศัยความหวัง หรือ HOPE ซึ่งมีความหมาย ดังนี้ H : Honesty and Humanity คือ มีความซื่อสัตย์และมีมนุษยธรรม หมายความว่า ผู้สอนซึ่งเป็นสมาชิกในชุมชนจะต้องซื่อสัตย์กับข้อมูลที่มีอยู่จริง ทั้งในแง่ของผลการเรียนและผู้เรียน ความรู้และทักษะที่ตนมีอยู่ รวมทั้งกล้าที่จะขอความช่วยเหลือ และเรียนรู้จากผู้อื่น O : Opinion and Openess คือ การมีทางเลือกและความจริงใจ หมายความว่า การจัดการเรียนรู้แต่ละครั้งมีวิธีการหรือแนวทางหลากหลายวิธี ครูผู้สอนต้องเลือกวิธีการหรือแนวทางที่ดีที่สุด และเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ให้สมาชิกได้ทราบทั่วกัน P : Patience and Persisence คือ มีความอดทน ความเพียรพยายาม หมายความว่า ครูผู้สอนต้องอดทนและเพียรพยายาม เพื่อหาแนวทางที่ดีที่สุดที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด แม้ว่าความอดทนอาจไม่ใช่บรรทัดฐานของสังคมในปัจจุบัน แต่ความอดทนและเพียรพยายามในการค้นหาคำตอบที่ดีที่สุดเป็นสิ่งจำเป็นในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และ E : Efficacy and Enthusiasm คือ ความมีประสิทธิภาพและความกระตือรือร้น หมายความว่า ครูผู้สอนซึ่งเป็นสมาชิกในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ต้องเชื่อมั่นว่าประสิทธิภาพของครูผู้สอนส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน และต้องกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นกัน

2. ผลการศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ทั้งนี้เนื่องจากภาวะผู้นำเป็นกระบวนการอิทธิพลทางสังคมที่บุคคลหนึ่งตั้งใจใช้อิทธิพลต่อผู้อื่นให้ปฏิบัติตามกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่กำหนด รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของสถานศึกษาเพื่อประโยชน์ส่วนรวม หรือเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Fiedler (1967) กล่าวว่า ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพต้องประกอบด้วยปัจจัย 3 ส่วน ได้แก่ 1) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำและผู้ตาม บุคลิกภาพเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้กลุ่มยอมรับ 2) โครงสร้างของงาน โดยงานที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับโครงสร้างของงาน อำนาจผู้นำจะลดลง งานใดต้องใช้ความคิด การวางแผน ผู้นำจะมีอำนาจมากขึ้น และ 3) อำนาจของผู้นำ ผู้นำที่ดีที่สุดคือ ผู้นำที่เห็นงานสำคัญที่สุด ซึ่งผู้นำที่จะทำเช่นนี้ได้ต้องมีอำนาจและอิทธิพลมาก แต่ถ้าผู้นำที่มีอำนาจหรืออิทธิพลไม่มากพอ จะกลายเป็นผู้นำที่เห็นสัมพันธภาพระหว่างผู้นำและผู้ตามมากกว่าเห็นความสำคัญของงาน ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์ ถ้าสัมพันธภาพของผู้นำและผู้ตามที่ดี และมีโครงสร้างของงานชัดเจน ผู้นำจะสามารถคุมสถานการณ์ขององค์กรได้

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์สัมพันธภาพระหว่างตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

3.1 ปัจจัยด้านการจูงใจ (X_4) เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ซึ่งการจูงใจเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย โดยการจูงใจจะช่วยให้การผลักดันทัศนคติเชิงบวก พฤติกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และความมุ่งมั่นของแต่ละบุคคลในการมีส่วนร่วม การสร้างแรงจูงใจที่ดีให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาจะส่งผลให้ครูรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง เห็นความสำคัญในการร่วมพัฒนา และเต็มใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ส่งผลให้เกิดการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษาที่ดีขึ้น ผู้บริหารจึงต้องมีความเข้าใจและมีความสามารถในการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรร่วมมือกันทำงาน

3.2 ปัจจัยด้านโครงสร้างขององค์กร (X_1) เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำที่สุด ซึ่งโครงสร้าง บทบาท และระบบการบริหารจัดการการศึกษาในแต่ละสถานศึกษามักจะสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ของตนเอง มีการวางโครงสร้างและระบบบริหารราชการที่เป็นเอกภาพ มีการมอบหมายงานและความรับผิดชอบของบุคลากรให้เป็นไปตามโครงสร้างการบริหารงานที่วางไว้ ไม่ค่อยมีการปรับเปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ปัจจุบันจนกว่าจะมีการปรับโครงสร้างการบริหารของโรงเรียนใหม่

4. ผลการศึกษาการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณแบบปกติของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

4.1 ด้านการจูงใจ เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ดีในการทำนายการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาในเขตพื้นที่ศึกษา เนื่องจากแรงจูงใจเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้บริหารต้องมีความเข้าใจ มีความสามารถในการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรร่วมมือกันทำงาน ดังนั้นการศึกษาแรงจูงใจของบุคคลจึงมีประโยชน์ที่จะช่วยให้เกิดความรู้ ความเข้าใจของอิทธิพลต่อแรงจูงใจของบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตปัญญาชนอันเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า สอดคล้องกับปฐมพงศ์ พัฒนา (2563) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยด้านการจูงใจมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา อยู่ในระดับสูง

4.2 ด้านภาวะผู้นำ เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ดีในการทำนายการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา โดยจะทำให้สถานศึกษามีทิศทางและวิสัยทัศน์ในการดำเนินงานสู่เป้าหมายของสถานศึกษาอย่างชัดเจน สร้างความเข้าใจร่วมกันในเป้าหมาย เกิดการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และพัฒนาสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ สามารถทำให้เกิดพัฒนาภาวะผู้นำในตัวบุคลากรในการพัฒนาสถานศึกษา และมีการกำกับติดตามการปฏิบัติงานเพื่อให้มีการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวาสนา ทองทวีงยศ (2560) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาและ

พบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเป็น
ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาในระดับค่อนข้างสูง

4.3 ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ดีในการทำนายการเป็น
ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก
เขต 1 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบรรยากาศการทำงานภายในองค์กรมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลในองค์กร
ทำให้องค์กรมีการทำงานอย่างมีส่วนร่วม ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม เกิดแนวทาง ทักษะคิดริเริ่ม และความ
เชื่อมั่นในการเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานที่มุ่งสู่ความสำเร็จร่วมกันและส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพขององค์กร
ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวาสนา ทองทวีงยศ (2560) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการ
เรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาและพบว่า บรรยากาศองค์กรและวัฒนธรรม
องค์กรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญพร บุญรักษา (2553) ที่พบว่า ปัจจัย
ด้านบรรยากาศองค์กร และปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเป็นชุมชนแห่งการ
เรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาในระดับสูงมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจูงใจส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของ
สถานศึกษาสูงสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม
กับการปฏิบัติงาน กระตุ้น ส่งเสริมให้บุคลากรมีการริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาความสามารถของ
บุคลากร ให้ปฏิบัติงานได้บรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ มีการยกย่อง ชมเชย สนับสนุนและส่งเสริม
ความก้าวหน้าในการพัฒนาวิชาชีพกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา

1.2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านภาวะผู้นำส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของ
สถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้บุคลากร มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย แผนกล
ยุทธ์ของสถานศึกษา ส่งเสริมให้บุคลากรแสดงศักยภาพและความสามารถของตนเองในการปฏิบัติงานและ
ส่งเสริมกระบวนการทำงานร่วมกันของบุคลากรที่มีทักษะ ความสามารถที่แตกต่างกัน มีการสร้างความ
เชื่อมั่น โดยเป็นต้นแบบในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาและเปิดโอกาสให้บุคลากรแต่ละฝ่าย
ปฏิบัติงานร่วมกันอย่างอิสระ

1.3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กรส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่ง
การเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาสถานศึกษามีสภาพแวดล้อมที่
เอื้อต่อการเรียนรู้และปฏิบัติงาน การสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กรการทำงานที่ดี ส่งเสริมการ
ทำงานเป็นทีม นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพใน
การทำงาน รวมทั้งสร้างเป้าหมายร่วมกันในการสร้างสถานศึกษาให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
สนับสนุนให้จัดกิจกรรมที่มีส่วนร่วมของบุคลากรทั้งในสถานศึกษาและชุมชน เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี
ระหว่างสถานศึกษาและชุมชน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษารูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

2.2 ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่นที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

บรรณานุกรม

ชูศรี วงศ์รัตน์. (2560). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 13). อมรการพิมพ์.

ฉันทพร บุญรักษา. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10). สุวีริยาสาส์น.

ปฐมพงศ์ พัฒนาผล, สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์ และศจี จิระโร. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร*. รายงานสืบเนื่องจากการประชุมเสนองานวิจัยระดับชาติ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ครั้งที่ 10. (น.461-478). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

วาสนา ทองทวีงยศ. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

วิจารณ์ พานิช. (2559). *บันทึกชีวิตครูสู่ชุมชนการเรียนรู้*. เอส อาร์ พรินติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด.

สถิรพร เขาวนชัย. (2567). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). การพิมพ์ต่อทคอม.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *คู่มือประกอบการอบรมการขับเคลื่อน กระบวนการ PLC “ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” สู่สถานศึกษา*. กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *คู่มือประกอบการอบรมการขับเคลื่อน กระบวนการ PLC(Professional Learning Community) “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” สู่สถานศึกษา*. สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.